

**HRVATSKI OLIMPIJSKI ODBOR
VIJEĆE ŠPORTSKE ARBITRAŽE
II. STALNO VIJEĆE**

**Broj predmeta: 1/02 VŠA
Zagreb, 23. travnja 2002**

**PRAVNO MIŠLJENJE
U SVEZI REGISTRACIJE TENISKIH SAVEZA (U SPLITSKO-DALMATINSKOJ ŽUPANIJI)**

Podnositelj: Hrvatski teniski savez

Vijeće športske arbitraže Hrvatskog olimpijskog odbora - II. stalno vijeće, u sastavu Mladen Žuvela, dipl. pravnik, kao predsjednik te Stanko Hautz, dipl. pravnik i Zlatan Turčić, dipl. pravnik, kao članovi Vijeća, u predmetu registracije Županijskog teniskog saveza sa sjedištem u Splitu, Put Firula 18, temeljem odredbe članka 22. Pravilnika o postupku pred Vijećem športske arbitraže Hrvatskog olimpijskog odbora ("Narodne novine", broj 72/99) na sjednici održanoj 23. travnja 2002. usvojilo je sljedeće

PRAVNO MIŠLJENJE

I. Hrvatski teniski savez (dalje: HTS), zastupan po v.d. glavnog tajnika Suzani Knežević, uputilo je Vijeću športske arbitraže Hrvatskog olimpijskog odbora (dalje: VŠA) prijedlog za davanje pravnog mišljenja glede postojanja dvaju teniskih saveza Splitsko-dalmatinske županije i to:

- Teniski savez Splitsko-dalmatinske županije, sa sjedištem u Stobreču, Put sv. Lovre 45 (upis u registar izvršen 9. rujna 1998. pod reg. Brojem 17000321)
- Županijski teniski savez, sa sjedištem u Splitu, Put Firula 18 (upis u registar izvršen 5. veljače 2001. pod reg. br. 17000738).

Registraciju je obavila Splitsko-dalmatinska županija, Ured za opću upravu, temeljem odredbe članka 15. stavka 1. podstavka 1. Zakona o udrugama ("Narodne novine", br. 70/97, 106/97 i 20/00).

Sukladno Pravilniku o upisu u registar (Registracijski pravilnik) HTS, u registar udruga HTS upisan je prvoregistrirani savez. Prijavu za upis u registar HTS podnio je i drugoregistrirani Županijski teniski savez.

Predlagatelj navodi da je na sjednici Upravnog odbora HTS održanoj 2. lipnja 2001. zauzet jedinstven stav da u županiji može biti samo jedan savez; prema pravilu prvoprijavljenog priznaje se već registrirani Teniski savez Splitsko-dalmatinske županije; registracija drugoprijavljenog nije prihvaćena, a taj stav (prijedlog) da će se iznijeti i na sjednicu Skupštine HTS radi zauzimanja konačnog stava. Prije toga žele čuti mišljenje Vijeća športske arbitraže Hrvatskog olimpijskog odbora.

II. 1. Pri davanju pravnog mišljenja VŠA polazi od ustavnog određenja prema kojem se građanima jamči pravo na slobodno udruživanje radi zaštite njihovih probitaka, uvjerenja ili zauzimanja za općekorisne svrhe (članak 43. stavak 1. Ustava Republike Hrvatske, članak 11. stavak 1. Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda).

2. Prema ranije spomenutom Zakonu o udrugama, dvije ili više udruga mogu se udruživati u savez ili zajednicu udruga (članak 8.); prema sada važećem Zakonu o udrugama ("Narodne novine", broj 88/01), dvije ili više udruga mogu se udruživati i slobodno utvrđivati naziv tog oblika udruživanja, sa ili bez svojstva pravne osobe (članak 7.).

Zakon o udrugama uređuje osnivanje, ustroj, pravni položaj i prestanak udruga, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno (članak 1.).

3. Prema Zakonu o športu ("Narodne novine", br. 111/97, 13/93 - ispr. i 24/01), na osnivanje, ustroj, pravni položaj, registraciju i prestanak saveza primjenjuju se odredbe Zakona o udrugama, ako neka od tih pitanja tim Zakonom nisu drugačije uređena.

Iz odgovarajućih odredbi Zakona o športu (članak 24. i si.) može se izvesti zaključak da taj Zakon pretpostavlja postojanje na razini županije jednog saveza udruga za pojedinu športsku granu (ako se ispune propisane pretpostavke -članak 25. stavak 2.) koji se zatim udružuju u nacionalni športski savez. Doduše, izričiti propis o osnivanju samo jednog športskog saveza za jedan šport nalazimo samo na nacionalnoj razini, ali, naše je mišljenje da se to može izvesti i za druge razine športskog organiziranja u športskom sustavu kojem je tzv. krovna organizacija Hrvatski olimpijski odbor. Dakako, to ne isključuje mogućnost da se osnivaju udruge (športski klubovi) i da se te udruge

udružuju u zajednice, saveze ili pod nekim drugim imenom, ali izvan sustava športa i športskih djelatnosti koje se organiziraju unutar sustava Hrvatskog olimpijskog odbora uređenog sada važećim Zakonom o športu.

4. Naime, prema ranijem i sadašnjem Zakonu o udrugama nema ograničenja da se osnuje jedan ili više saveza, ni da se jedna udruga učlani u više saveza. Postoji dakle potpuna sloboda udruživanja. Doduše, moguće je da neki poseban zakon postavi neka (ograničavajuća) pravila (članak 1. Zakona o udrugama), ali, vidjeli smo, u Zakonu o športu takvih ograničenja ne nalazimo, odnosno nalazimo samo odredbu prema kojoj u sustavu koji "pokriva" Hrvatski olimpijski odbor može u pojedinoj grani športa na razini županije djelovati samo jedan savez.

Pravo slobodnog udruživanja ograničeno je ustavnom zabranom nasilnog ugrožavanja demokratskog ustavnog poretka, te neovisnosti, jedinstvenosti i teritorijalne cjelovitosti Republike Hrvatske (članka 43. Ustava Republike Hrvatske). Slobode i prava mogu se ograničiti samo zakonom da bi se zaštitila sloboda i prava drugih ljudi te pravni poredak, javni moral i zdravlje. Ali svako ograničenje slobode ili prava mora biti razmjerno naravi potrebe za ograničenjem u svakom pojedinom slučaju (članak 16. Ustava Republike Hrvatske).

Prema tome nije bilo zakonske zapreke da se osnuju dva (ili više) saveza (ili pod nekim drugim imenom) na razini županije koji će objedinjavati udruge koje se bave teniskim športom.

5. Drugo je, međutim, pitanje tko može biti registriran (učlanjen) u HTS kao nacionalni športski savez teniskog športa. Za takvo članstvo moraju biti ispunjene pretpostavke iz Zakona o športu (članak 25. i dr.) i općih akata HTS (Statuta i Registracijskog pravilnika).

Prema odredbama Statuta HTS (članak 20.), odluku o učlanjenju (saveza i klubova) donosi Skupština saveza, a između dviju sjednica Skupštine, odluku o prijemu u privremeno članstvo donosi Upravni odbor. Te odredbe se razrađuju člankom 18. Registracijskog pravilnika.

Iz odredbi poglavlja III. (osobito članaka 17. - 21.) Statuta HTS proizlazi da punopravnim članom HTS može biti, i naše je mišljenje, samo jedan teniski savez na razini županije odnosno Grada Zagreba. To po našem mišljenju sijedi i iz članka 24. i si. Zakona o športu, a nije u protimbi ni s jednim člankom Zakona o udrugama ili nekim drugim propisom.

6. Zaključujemo stoga da je legitimno pravo HTS da u svoje članstvo ne primi i drugi savez koji se na razini županije osniva radi promicanja i unapređenja tenisa, usklađivanja aktivnosti svojih članica itd.

7. U ovom mišljenju nismo analizirali postupanje nadležnog ureda državne uprave (ranije: ured za opću upravu) prigodom odobranja upisa u registar udruga spomenutih saveza, osobito drugoregistriranog, jer nam to za odgovor na postavljeno pitanje nije bilo neophodno, a u međuvremenu je donesen novi Zakon o udrugama koji u pitanjima osnivanja i registracije donosi dosta novina.

Ipak, koristimo priliku primijetiti da je nadležni ured propustio svoju obvezu da ispita je li posebnim zakonom glede osnivanja i registracije spomenutih športskih udruga nešto drukčije određeno (članak 1. stavak 1. Zakona o udrugama). Da je tako postupio bio bi dužan izjasniti se ima li kakvih zapreka osnivanju i registraciji županijskih (teniskih) saveza ako neki od registriranih saveza pretendira biti športski savez u županiji u smislu odgovarajućih odredbi Zakona o športu (članak 30. u svezi s čl. 24. i 25.).

Predsjednik
II. stalnog vijeća
Mladen Žuvela, dipl. pravnik

Tajnik Vijeća športske arbitraže
Ivan Magličić, dipl. pravnik